Gazet - halyqtyń kózi, qulaǵy hám tili

Shet shuǵylasy

Shet aýdandyq qoǵamdyq-saıası gazeti | Gazet 1937 jyldan bastap shyǵady | beısenbi, 19 mamyr 2022 №20 (11 010)

Референдум - халықтың үні

КОНСТИТУЦИЯҒА ЕНГІЗІЛЕТІН ТҮЗЕТУЛЕР БОЙЫНША БАҒЫТ-БАҒДАР

Ерлан ҚАРИН,
Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ата Заңға енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар жобасы бойынша биылғы 5 маусымда республикалық референдум өткізу туралы Жарлыққа қол қойды

Конституциялық реформа - Президенттің наурыз айындағы Қазақстан халқына Жолдауында айтылған саяси реформалар бағдарламасын жүзеге асыру үшін қолға алынған маңызды іс-шара.

Конституциялық түзетулер жобасы азаматтардың сұранысына негізделген және бүкіл қоғамның мүддесі үшін жүзеге асырылмақ. Ата Заңға енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар жобасын белгілі заңгерқұқықтанушылар және конституциялық құқық саласының мамандары әзірледі. Оған Конституциялық Кеңес оң бағасын берді.

Конституцияға енгізілетін өзгерістер мен толықтырулардың бәрі өзара байланысты және бір мақсатты көздейді. Атап айтқанда, мынадай үдерістерге құқықтық негіз қалыптастыруға арналған:

1. Суперпрезиденттік басқару үлгісінен президенттік республикаға түбегейлі көшу;
2. Бірқатар билік өкілеттігін қайта бөлу;
3. Парламенттің рөлін күшейтіп, мәртебесін арттыру;
4. Елді басқару ісіне халықтың қатысу мүмкіндігін кеңейту;
5. Азаматтардың құқықтарын қорғау тәсілдерін жетілдіру.

«Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасы республикалық баспасөзде 6 мамыр күні ресми түрде жарияланды.

Конституцияның қазіргі және жаңа нұсқаларының айырмашылығын түсіну, ұсынылып отырған көптеген түзетудің байыбына бару мұндай істен хабары аз адам үшін қиындық туғызатыны анық.

Сондықтан жұртқа ұғынықты болу үшін бұл түзетулер Ата Заңның нақты баптары мен тармақтары көрсетілген бірнеше бөлікке бөлінген.

Суперпрезиденттік басқару үлгісінен президенттік республикаға түбегейлі көшу

Конституциялық реформа билік тармақтары арасындағы қарым-қатынастың тепе-теңдігін және оңтайлы болуын қалыптастырады. Сондай-ақ президенттік институттың барынша дербес болуын қамтамасыз етеді.

Ата Заңымыздың 43-бабына 3-тармақ қосылады. Онда Қазақстан Республикасының Президенті өз өкілеттіктерін жүзеге асыру кезеңінде саяси партияда болмауға тиіс деп көрсетіледі. Осы логикаға сәйкес Конституциялық Соттың, Жоғарғы Соттың және өзге де сот-

тардың төрағалары мен судьяларына, Орталық сайлау комиссиясының, Жоғары аудиторлық палатасының төрағалары мен мүшелеріне де осындай тыйым салынады (Конституцияның 23-бабы 2-тармағының жаңа редакциясы). Соның нәтижесінде саяси бәсеке артып, барлық саяси партияны дамытуға бірдей жағдай қалыптасады, дербес әрі әділ шешім қабылдауға жол ашылады.

Мемлекет басшысы барлық азаматқа тең мүмкіндік берілуінің мызғымас кепілі болуға тиіс. Сол себепті Конституцияның 43-бабына 4-тармақ қосылады. Онда «Президенттің жақын туыстары мемлекеттік саяси қызметшілердің, квазимемлекеттік сектор субъектілері басшыларының қызметтерін атқаруға қақысы жоқ» деп көрсетіледі.

Жұмыс тобы мүшелерінің ұсынысы бойынша Тұңғыш Президенттің Президент лауазымына қатарынан екі реттен көп сайлануына мүмкіндік беретін баптың (Конституцияның 42-бабы 5-тармағының жаңа редакциясы), сондай-ақ, Тұңғыш Президенттің мәртебесі мен өкілеттіктері Конституциямен және конституциялық заңмен айқындалатыны туралы 46-баптың 4-тармағы Ата Заңнан алынып тасталмақ.

Конституцияның 91-бабынан Тұңғыш Президенттің тәуелсіз Қазақстанның негізін салушы деген мәртебесі туралы норма алынып тасталады (Конституцияның 91-бабы 2-тармағының жаңа редакциясы).

Конституциялық реформаның нәтижесінде тиісті аумақтағы ахуалға жауапты жергілікті өкілді және атқарушы органдардың жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару өкілеттіктері кеңейеді.

Жобада Президенттің облыстар, республикалық маңызы бар қалалар мен астана әкімдері актілерінің күшін жоятыны не қолданылуын толық немесе ішінара тоқтата тұратыны туралы құзыретін жою көзделген (Конституцияның 44-бабы 3) тармақшасының жаңа редакциясы).

Сондай-ақ, Президенттің аудан, қала, ауылдық округ әкімдерін лауазымынан босату туралы құзыретін алып тастау көзделген (Конституцияның 87-бабы 4-тармағының жаңа редакциясы).

Облыстар, республикалық маңызы бар қалалар мен астана әкімдерінің құзыретке ие болу тәртібі де едәуір өзгереді.

Конституцияның 87-бабы 4-тармағының жаңа редакциясына сәйкес енді оларды Президент облыс аумағында орналасқан мәслихат депутаттарының немесе республикалық маңызы бар қалалардың және астананың мәслихат депутаттарының келісімімен тағайындайды.

Бұл ретте Мемлекет басшысы кемінде екі кандидатура ұсынып, дауысқа салады.

Дауыс беруге қатысқан депутаттардың көпшілігінің дауысына ие болған кандидат келісім алған болып саналады.

Осылайша, жергілікті билікке қатысты Президенттің өкілеттігі азайып, ол мәслихаттардың рөлін айтарлықтай арттыру арқылы өңірлік деңгейдегі әкімдердің қолына жинақталады.

⇨2-ші бетте.

Құрметті мәдениет және өнер қызметкерлері!

Сіздерді **21 мамыр - Мәдениет және өнер қызметкерлері күнімен** құттықтаймыз!

Бұл мерекені кітапханалар мен мұражайлар қызметкерлері, мәдениет үйлері және ауыл клубтарының қызметкерлері, шығармашылық мамандық өкілдері атап өтеді. Олар өздерінің гуманистік, ағартушылық міндетін абыроймен атқаратын талантты, әрі ісіне құштар жандар.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев "Сындарлы қоғамдық диалог - Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі" атты халыққа жариялаған алғашқы Жолдауында мәдениет саласы қызметкерлерін қолдауды, әлеуметтік жеңілдіктер мәдениет саласының өкілдеріне де берілуі керектігін атап өткен болатын. Біздің ауданымызда да мәдениет саласы ерекше назарда. Тұрақты қаржыландырудың арқасында, материалдық-техникалық базасы нығайып, жаңа ойын-сауықтық жобалар жүзеге асырылуда. Кең көлемді театрландырылған бұқаралық көріністер, аудандық деңгейдегі фестивальдер, конкурстар, байқаулар, сондай-ақ, аудан елді мекендерінде жыл сайын еліміздің өнер жұлдыздарының қатысуымен өтетін мәдениет күндері - аудан тұрғындары өміріндегі ұмытылмас сәттерге айналды.

Құрметті мәдениет саласының қызметкерлері!

Баршаңыздың шығармашылық ізденістеріңіз алдағы уақытта да халқымыздың дәстүрлерін сақтауға және оны дамытуға бағытталатынына сенеміз. Сала қызметкерлерінің қәсібилілігі мен ынталы еңбегі ұрпақтар мен халықтар арасындағы берік байланысты орнатып, жас ұрпақты өз еліне және халқына деген сүйіспеншілігін арттырып тәрбиелеуді, тұлғаның рухани дүниесін қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

Осынау мереке күні Сіздерге зор денсаулық, мәдениет пен өнерге қызмет ету жолында жаңа шығармашылық табыстар тілейміз!

Мәдениетіміз бен өнеріміз жасай берсін!

М.МҰХТАРОВ,
аудан әкімі.

Б.ТӨЛЕУҚҰЛОВ,
мәслихат хатшысы.

Құрметті ұстаздар мен ата-аналар, түлектер мен оқушылар!

Барша мектеп бітіруші жас түлектерімізді соңғы қоңырау мерекесімен құттықтаймыз!

Соңғы қоңырау мерекесі - бұл мектеп тарихына енетін көңілді, әрі қуанышты оқиға. Түлектер он бір жыл білім алған алтын ұя мектебімен қоштасса, ұстаздар сүйікті шәкірттерін өмірге қанаттандырады.

Мектеп өмірі қоғамның ең бір маңызды арнасы болғандықтан, білім саласындағы әрбір қадам, тынымсыз еңбек пен ізденіс әркімге де ортақ.

«Білікті бірді жығар, білімді мыңды жығар» дегендей, бәсекелестікке толы мына заманда әлемнің даму көшінен қалмауымыз үшін білім сапасына аса назар аударылуда. Жастарымыз неғұрлым білімді, заман талабына сай, жан-жақты даярланған болса, мемлекет дамуы да соғұрлым қарқынды болмақ. Бұл қоғам болып атсалысатын маңызды мәселе екені белгілі. Балаларымызға білім-тәрбиесімен қоса, уақыт ағымы, дәуір үдерістерін түсіндіруге де бағыт-бағдар бере алуымыз керек.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев "Халық бірлігі және жүйелі реформалар - ел өркендеуінің берік негізі" атты Қазақстан халқына арнаған Жолдауында ұстаздарды қолдау саясатын жалғастыра беретіндігін айта келе, қазіргі жаһандық өзгерістер кезеңінде түлектің білімі еңбек нарығына шыққанға дейін-ақ жеткіліксіз болып қалуы әбден мүмкін екенін, министрліктің алдында оқу бағдарламаларын жаңа жағдайға бейімдеу міндеті тұр, бұл - кезек күттірмейтін шаруа екенін айтып, білім саласына ерекше маңыз беріп отыр.

Сондықтан, сапалы білім алып, оны еліміздің өркендеу жолына салу - азаматтық парыз. Білімді, білікті мамандары көп ел ғана мықты мемлекет бола алады. Болашақта Қазақстанның алдыңғы қатарлы ел болуына бүгінгі білімді ұрпақ үлес қосуы тиіс.

Түлектерімізді алда Ұлттық бірыңғай тестілері күтіп тұр. Осы жауапты сынақта оларға сәттілік тілейміз.

Мектеп бітіруші түлектерге жарқын болашақ, ұстаздар мен оқушыларға жағымды әсерге толы демалыс айларын тілейміз.

М.МҰХТАРОВ,
аудан әкімі

Б.ТӨЛЕУҚҰЛОВ,
мәслихат хатшысы.

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАН!

2022 ЖЫЛДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫЖЫЛДЫҒЫНА "ШЕТ ШҰҒЫЛАСЫ" ЖӘНЕ "ШЕТ ӨҢІРІ" ГАЗЕТТЕРІНЕ ЖАЗЫЛУ ЖАЛҒАСУДА

Shet shuǵylasy | Shet óniri

АУДАНДЫҚ "ШЕТ ШҰҒЫЛАСЫ" ГАЗЕТІНЕ 6 АЙҒА 1940 ТЕҢГЕ, БІР ЖЫЛҒА 3880.00 ИНДЕКСІ 65049

"ШЕТ ӨҢІРІ" ГАЗЕТІНЕ 6 АЙҒА 1957.60 ТЕҢГЕ, БІР ЖЫЛҒА 3915.20 ТЕҢГЕ ИНДЕКСІ 65060

АУДАНДЫҚ АПТАЛЫҚ БАСЫЛЫМДАРҒА "ҚАЗПОЧТА" АҚ ЖЕРГІЛІКТІ ЖЕРЛЕРДЕГІ БАЙЛАНЫС БӨЛІМШЕЛЕРІНЕ БАРЫП ЖАЗЫЛУҒА БОЛАДЫ.